

قوانین و ضوابط حقوقی و انتظامی مرتبط با مسئولیت مجری

وظایف و مسئولیت‌های مجریان ساختمانی

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش
پایه یک و پژوهشگر برتر نظام مهندسی

عنوان قرارداد: عنوان و نام پدیدآور:
عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر: مشخصات ظاهری:
شابک: شابک:
وضعیت فهرست نویسی: وضعیت فهرست نویسی:
یادداشت: یادداشت:
یادداشت: یادداشت:
یادداشت: یادداشت:
عنوان دیگر: عنوان دیگر:
موضوع: موضوع:
موضوع: موضوع:
موضوع: موضوع:
شناسه افزوده: شناسه افزوده:
رده بندی کنگره: رده بندی کنگره:
رده بندی دیویی: رده بندی دیویی:
شماره کتابشناسی ملی: شماره کتابشناسی ملی:
اطلاعات رکورد کتابشناسی: اطلاعات رکورد کتابشناسی:

ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
قوانین و ضوابط حقوقی و انتظامی مرتبط با مسئولیت مجری: وظایف و مسئولیت‌های مجریان ساختمانی / مولف محمد عظیمی آقداش.
تهران: نوآور، ۱۴۰۲.
۳۴۶ ص.
۹-۷۱۲-۱۶۸-۶۰۰-۹۷۸

فنیاء
چاپ بیست و ششم.
کتابنامه: ص. ۳۴۵.
نماینه.
وظایف و مسئولیت‌های مجریان ساختمانی.
ساختمان سازی -- قوانین و مقررات -- ایران -- Building laws -- Iran
مهندسان -- قوانین و مقررات -- ایران -- Engineers -- Law and legislation -- Iran
پیمانکاران -- قوانین و مقررات -- ایران -- Contractors -- Law and legislation -- Iran
عظیمی آقداش، محمد، ۱۳۵۰ - گردآورنده
۳۴۰۲KMH
۵۵-۰۷۸۶۹/۳۴۲
۹۲۳۱۸۱۲
فنیاء

قوانین و ضوابط حقوقی و انتظامی
مرتبط با مسئولیت مجری (وظایف و
مسئولیت‌های مجریان ساختمانی)

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش

ناشر: نوآور

شمارگان: ۴۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۷۱۲-۹

نشر نوآور

مرکز پخش:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای
ژاندارمری نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸،
طبقه اول، واحد ۳ تلفن: ۹۲ - ۶۶۴۸۴۱۹۱، www.noavarpub.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و
مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصراً متعلق به
نشر نوآور می‌باشد. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از
قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس برداری، نشر الکترونیکی، هر
نوع انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایل صوتی یا
تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً
حرام است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

@Noavarpub

صفحه رسمی انتشارات نوآور در شبکه‌های اجتماعی

فهرست مطالب

۷	مقدمه.....
۹	بخش اول / قوانین و مقررات.....
۱۰	قوانین و مقررات مرتبط با مسئولیت‌ها.....
۱۰	اصولی از قانون اساسی.....
۱۲	موادی از قانون مدنی.....
۱۵	موادی از قانون مسئولیت مدنی.....
۱۷	موادی از قانون مجازات اسلامی (مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱).....
۱۹	موادی از قانون مجازات اسلامی (تغزیرات و مجازات‌های بازدارنده).....
۲۲	موادی از قانون حفظ و گسترش فضای سبز در شهرها.....
۲۴	موادی از قانون شهرداری‌ها.....
۲۴	■ تبصره ذیل بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها.....
۲۵	■ تبصره ۷ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها.....
۲۶	ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی (بیمه مقاطعه کاران).....
۲۷	بخش دوم / قوانین و مقررات نظام مهندسی ساختمان.....
۲۸	موادی از قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان.....
۹۱	آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان.....
۱۰۲	نظام‌نامه رفتار حرفه‌ای اخلاقی در مهندسی ساختمان ساختمان.....
۱۰۲	اصول اخلاق حرفه‌ای.....
۱۰۳	رفتار حرفه‌ای.....
۱۰۳	عرف پذیرفته شده مهندسی.....
۱۰۳	رفتار عمومی.....
۱۰۵	رفتار با کارفرمایان، طرف‌های قرارداد مهندسی و اشخاص در استخدام.....
۱۰۷	رفتار با اشخاص حقیقی و حقوقی همکار.....
۱۰۸	بخش سوم / وظایف و مسئولیت‌های مهندسان طراح، ناظر و مجری.....
۱۰۹	قسمت اول: تعاریف و مفاهیم.....
۱۱۱	قسمت دوم: مسئولیت‌ها و وظایف دفاتر طراحی و طراحان ساختمان.....
۱۱۱	■ اشخاص حقوقی و دفاتر مهندسی طراحی ساختمان.....
۱۱۲	■ طراحی ساختمان.....

- ۱۱۴. ■ دفاتر مهندسی طراحی ساختمان
- ۱۱۴. ■ حدود صلاحیت دفاتر مهندسی طراحی ساختمان
- ۱۱۵. ■ ظرفیت اشتغال دفتر مهندسی طراحی ساختمان
- ۱۱۶. ■ نحوه انتخاب مسئول دفتر طراحی ساختمان
- ۱۱۶. ■ شرح وظایف و حدود اختیارات مسئول دفتر طراحی ساختمان
- ۱۱۷. ■ شرح وظایف عمومی دفاتر مهندسی طراحی ساختمان
- ۱۱۸. ■ شرایط احراز صلاحیت طراحان حقوقی ساختمان
- ۱۱۹. ■ حدود صلاحیت طراحان حقوقی ساختمان
- ۱۱۹. ■ ظرفیت اشتغال طراحان حقوقی ساختمان
- ۱۲۱. ■ مقررات عمومی فعالیت طراحان حقوقی ساختمان
- ۱۲۲. ■ **قسمت سوم: مسئولیت‌ها و وظایف دفاتر اجرایی و مجریان ساختمانی**
- ۱۲۲. ■ اشخاص حقوقی و دفاتر مهندسی اجرای ساختمان
- ۱۲۴. ■ اجرای ساختمان (ماده ۷ فصل سوم مبحث دوم)
- ۱۲۵. ■ وظایف و مسئولیت‌های مجریان ساختمان
- ۱۲۸. ■ دفاتر مهندسی اجرای ساختمان
- ۱۲۹. ■ شرایط و حدود صلاحیت دفاتر مهندسی اجرای ساختمان
- ۱۲۹. ■ ظرفیت اشتغال دفاتر مهندسی اجرای ساختمان
- ۱۳۲. ■ حدود صلاحیت دفاتر مهندسی اجرای تأسیسات ساختمان
- ۱۳۲. ■ ظرفیت اشتغال دفتر مهندسی اجرای تأسیسات ساختمان
- ۱۳۳. ■ مجریان حقوقی
- ۱۳۳. ■ شرایط احراز صلاحیت مجریان حقوقی
- ۱۳۴. ■ حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال مجری حقوقی
- ۱۳۶. ■ مقررات حاکم بر فعالیت مجریان حقوقی
- ۱۳۸. ■ مجریان انبوه‌ساز مسکن
- ۱۴۰. ■ صلاحیت طرح و ساخت ساختمان
- ۱۴۰. ■ کنترل ویژگی‌های مصالح
- ۱۴۱. ■ اقدامات مجری قبل از اجرا
- ۱۴۲. ■ ایمنی در کارگاه ساختمانی
- ۱۴۳. ■ **قسمت چهارم: مسئولیت‌ها و وظایف مهندسان ناظر ساختمانی**
- ۱۴۳. ■ مهندس ناظر
- ۱۴۴. ■ نظارت ساختمان
- ۱۴۵. ■ گزارش‌های مربوط به ساختمان‌های گروه «الف-ب»
- ۱۴۶. ■ گزارش‌های مربوط به ساختمان‌های گروه «ج-د»
- ۱۴۷. ■ ناظران حقیقی

- ظرفیت اشتغال نظارت اشخاص حقیقی ۱۴۷
- مقررات عمومی مربوط به ناظران حقیقی ۱۴۸
- ناظران حقوقی ۱۵۰
- شرایط احراز صلاحیت ناظران حقوقی ۱۵۰
- حدود صلاحیت ناظران حقوقی ۱۵۰
- ظرفیت اشتغال ناظران حقوقی ۱۵۱
- وظایف عمومی مربوط به ناظران حقوقی ۱۵۲
- نحوه ارجاع کار نظارت ساختمان به ناظران حقیقی و حقوقی ۱۵۵
- گردش کار معرفی ناظران به صاحب‌کاران و شهرداری ۱۵۵
- نحوه پرداخت حق‌الزحمه نظارت به ناظران ۱۵۶
- رفع اختلاف نظر بین ناظر و مجری ۱۵۶
- قسمت پنجم: مسئولیت‌ها و وظایف مراجع ذیصلاح ساختمانی ۱۵۸
- شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمان ۱۵۸
- سازمان نظام مهندسی ساختمان ۱۵۸
- وزارت راه و شهرسازی ۱۵۹
- شناسنامه فنی و ملکی ساختمان ۱۵۹
- مراحل تهیه شناسنامه فنی و ملکی ساختمان ۱۶۱
- ترویج مقررات ملی ساختمان ۱۶۳
- سازمان میراث فرهنگی ۱۶۳
- خدمات طراحی، اجرا، نظارت ساختمان ۱۶۴
- قیمت خدمات مهندسی ۱۶۶
- نحوه عمل به ماده ۱۲ آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان ۱۶۹

بخش چهارم / مسئولیت‌های طراح، ناظر و مجری در مقررات ملی ۱۷۲

- مسئولیت‌های طراح، ناظر و مجری در مقررات ملی ساختمان ۱۷۳
- مسئولیت‌های طراح، ناظر و مجری در مقررات ملی ساختمان ۱۷۳
- مبحث چهارم مقررات ملی (الزامات عمومی ساختمان، ویرایش سال ۱۳۹۶) ۱۷۳
- مبحث پنجم مقررات ملی (مصالح و فرآورده‌های ساختمانی، ویرایش سال ۱۳۹۶) ۱۷۴
- مبحث ششم مقررات ملی ساختمان (بارهای وارد بر ساختمان، ویرایش سال ۱۳۹۸) ۱۷۵
- مبحث هفتم مقررات ملی ساختمان (ژئوتکنیک و مهندسی پی، ویرایش ۱۴۰۰) ۱۷۵
- مبحث هشتم (طرح و اجرای ساختمان‌های با مصالح بنایی، ویرایش سال ۱۳۹۸) ۱۷۶
- مبحث نهم مقررات ملی (طرح و اجرای ساختمان‌های بتن‌آرمه، ویرایش ۱۳۹۹) ۱۷۶
- مبحث دهم مقررات ملی (طرح و اجرای ساختمان‌های فلزی، ویرایش ۱۴۰۱) ۱۸۱
- مبحث یازدهم مقررات ملی (طرح و اجرای صنعتی ساختمان‌ها، ویرایش ۱۴۰۰) ۱۸۳

- مبحث دوازدهم مقررات ملی (ایم‌نی و حفاظت کار در حین اجراء ویرایش ۱۳۹۲)..... ۱۸۵
- مبحث سیزدهم (طرح و اجرای تأسیسات برقی ساختمان‌ها، ویرایش ۱۳۹۵)..... ۱۹۰
- مبحث چهاردهم مقررات ملی ساختمان (تأسیسات مکانیکی، ویرایش ۱۳۹۶)..... ۱۹۳
- مبحث پانزدهم مقررات ملی ساختمان (آسانسورها و پلکان برقی، ویرایش ۱۳۹۶)..... ۱۹۴
- مبحث شانزدهم مقررات ملی ساختمان (تأسیسات بهداشتی، ویرایش ۱۳۹۶)..... ۱۹۴
- مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان (لوله‌کشی گاز طبیعی، ویرایش ۱۴۰۱)..... ۱۹۶
- مبحث هجدهم مقررات ملی ساختمان (عایق‌بندی و تنظیم صدا، ویرایش ۱۳۹۶)..... ۱۹۹
- مبحث نوزدهم مقررات ملی ساختمان (صرفه‌جویی در مصرف انرژی، ویرایش ۱۳۹۹)..... ۱۹۹
- مبحث بیستم مقررات ملی ساختمان (علائم و تابلوها، ویرایش ۱۳۹۶)..... ۲۰۰
- مبحث بیست‌ویکم مقررات ملی (پدافند غیر عامل بهداشتی، ویرایش ۱۳۹۵)..... ۲۰۱
- مبحث بیست‌ودوم مقررات ملی (مراقبت و نگهداری از ساختمان‌ها، ویرایش ۱۳۹۲)..... ۲۰۱

بخش پنجم / قراردادهای اجرای ساختمان..... ۲۰۲

شرایط عمومی قراردادهای اجرای ساختمان ۲۰۳

بخش ششم / ضامثم، الحاقات و اضافات..... ۲۲۵

ضامثم، الحاقات و اضافات..... ۲۲۶

وظایف و مسئولیت‌های احصاء شده مهندس مجری از مبحث دوم..... ۲۲۶

کلیدواژه ۲۳۴

منابع و مأخذ ۲۴۵

به نام ان خدای مهربانی که بر انسان عطا فرموده جانی
عجب جانی که جنس اش کبریائی است وجود و فطرت و ذاتش خدائی است

پروردگار زمین و زمان، کون و مکان، کیهان و کیان، و سپهر گردون را شاکر و سپاسگزاریم که منت مضاعف نهاد و توفیق روزافزون عنایت فرمود تا در سایه الطاف همیشگی ائمه اطهار علیهم السلام، در ادامه تدوین و ویرایش کتب مرتبط با مقررات ساخت و ساز، و همچنین استقبال ارزشمند و تأثیرگذار جامعه نظام مهندسی کشور؛ از کتاب «قوانین و ضوابط حقوقی و انتظامی مرتبط با مسئولیت مجری»، ویرایش جدید آن را با عنوان «وظایف و مسئولیت‌های مجریان ساختمانی» جهت استفاده اعضای جامعه فرهیخته مهندسی ایران پهناور، به‌ویژه مجریان، ناظران و طراحان ساختمان، مطابق با آخرین تغییرات و اصلاحات تدوین نمائیم.

این اثر نیز همچون سایر منابع تألیفی در خصوص مقررات ساخت و ساز؛ بیش از هر چیز دیگری مدیون و وام‌دار هم‌راهی، هم‌دلی، هم‌آوایی همکاری و هماهنگی ارزشمند و تأثیرگذار مجموعه مدیریت فهیم و اندیشمند نشر نوآور، ناشر اختصاصی کتاب‌های فنی و مهندسی ساختمان است.

لذا با الهام از آموزه‌های ملی و دینی بر خود فرض می‌دانیم از زحمات و تلاش‌های هدفمند همه عزیزان تلاشگران انتشارات نوآور، از تولید تا توزیع و پخش؛ و به‌طور خاص از مدیریت عالی و فکور آن مجموعه گرانسنگ و گرانقدر، برادران ارجمند نصیرنیا، صمیمانه تقدیر و تشکر نمائیم.

امید آن‌که در سایه توجهات آقا ولی عصر امام زمان مهدی موعود(عج)، اثر حاضر نیز به مانند سایر کتب تدوینی در رابطه با مقررات ساخت و ساز، مورد توجه و اقبال جامعه هدف قرار گرفته و گامی هر چند کوچک جهت عمل به مفاد «مقررات، قوانین و ضوابط ساخت و ساز» در کشور عزیزمان ایران همیشه سرفراز باشد.

اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۲ خورشیدی / محمد عظیمی آقداش

نشر نوآور ضمن قدردانی و ارج نهادن به اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارتان می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارت بنا به تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنا به اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی آنها رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب با اشکالات، نواقص و یا ایرادهای شکلی یا محتوایی در آن برخورد نمودید، اگر اصلاحات را بر روی خود کتاب انجام داده‌اید پس از اتمام مطالعه، کتاب ویرایش‌شده خود را با هزینه انتشارات نوآور، پس از هماهنگی با انتشارات، ارسال نمایید، و نیز چنانچه اصلاحات خود را بر روی برگه جداگانه‌ای یادداشت نموده‌اید، لطف کرده عکس یا اسکن برگه مزبور را با ذکر نام و شماره تلفن تماس خود به ایمیل انتشارات نوآور ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب اعمال و اصلاح گردد و باعث ارتقا و هرچه پربارتر شدن محتوایی کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به‌منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشند، متناسب با میزان اصلاحات، به‌رسم ادب و تشکر و قدرشناسی، نسخه دیگری از همان کتاب و یا چاپ اصلاح‌شده آن و نیز از سایر کتب منتشره خود را به‌عنوان هدیه، به انتخاب خودتان، برایتان ارسال می‌نماید، و در صورتی که اصلاحات تأثیرگذار باشند در مقدمه چاپ بعدی کتاب نیز از زحمات شما تقدیر می‌شود.

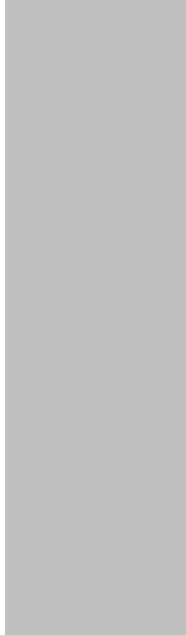
همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه کارهای شما عزیزان در راستای هرگونه بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند.

نشر نوآور

تلفن: ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱-۲

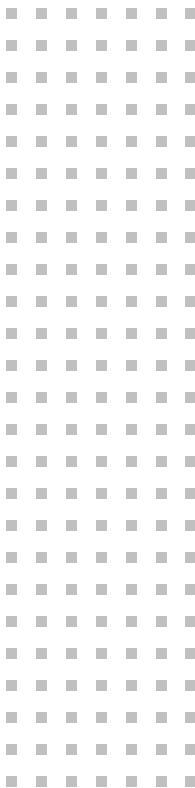
www.noavarpub.com

noavar33@yahoo.com

بخش اول

قوانین و مقررات

قوانین و مقررات مرتبط با مسئولیت‌ها

اصولی از قانون اساسی

اصل سی و چهارم (قانون اساسی): دادخواهی حق مسلم هر فرد است و هر کس می‌تواند به منظور دادخواهی به دادگاه‌های صالح رجوع نماید، همه افراد ملت حق دارند این‌گونه دادگاه‌ها را در دسترس داشته‌باشند و هیچ کس را نمی‌توان از دادگاهی که به موجب قانون حق مراجعه به آن را دارد منع کرد.

اصل چهلم (قانون اساسی): هیچ کس نمی‌تواند اعمال حق خویش را وسیله اضرار^۱ به‌غیر یا تجاوز به منافع عمومی قرار دهد.

اصل چهل و ششم (قانون اساسی): هر کس مالک حاصل کسب و کار مشروع^۲ خویش است و هیچ کس نمی‌تواند به عنوان مالکیت نسبت به کسب و کار خود امکان کسب و کار را از دیگری سلب کند.

اصل چهل و نهم (قانون اساسی): دولت موظف است ثروت‌های ناشی از ربا، غصب^۳، رشوه، اختلاس، سرقت، قمار، سوءاستفاده از موقوفات^۴، سوءاستفاده از مقاطعه‌کاری‌ها^۵ و معاملات دولتی، فروش زمین‌های موات و مباحات^۶ اصلی،

۱. اضرار: گزند رسانیدن، زیان زدن به کسی.

۲. مشروع: روا و جایز و مطابق شرع.

۳. غصب: به ستم گرفتن چیزی از کسی.

۴. موقوفات: هر چیزی که در راه خدا وقف شده باشد.

۵. مقاطعه‌کار: پیمانکار، آنکه انجام دادن کاری یا ساختن خانه یا جاده یا پل و جز آن را در مقابل

مبلغی معین به عهده می‌گیرد.

۶. مباحات: کارهای مباح و مشروع و روا.

دائر کردن اماکن فساد و سایر موارد غیرمشروع را گرفته و به صاحب حق رد کند و در صورت معلوم نبودن او به بیت‌المال بدهد این حکم باید با رسیدگی و تحقیق و ثبوت^۷ شرعی به وسیله دولت اجرا شود.

اصل یکصد و سی و هشتم (قانون اساسی): علاوه بر مواردی که هیأت وزیران یا وزیری مأمور تدوین آیین‌نامه‌های اجرائی قوانین می‌شود، هیأت وزیران حق دارد برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمان‌های اداری به وضع تصویب‌نامه و آیین‌نامه بپردازد. هر یک از وزیران نیز در حدود وظایف خویش و مصوبات هیأت وزیران حق وضع آیین‌نامه و صدور بخشنامه را دارد ولی مفاد این مقررات نباید با متن و روح قوانین مخالف باشد. دولت می‌تواند تصویب برخی از امور مربوط به وظایف خود را به کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر واگذار نماید مصوبات این کمیسیون‌ها در محدوده قوانین پس از تأیید رئیس جمهور لازم‌الاجراء است. تصویب‌نامه‌ها و آیین‌نامه‌های دولت و مصوبات کمیسیون‌های مذکور در این اصل، ضمن ابلاغ برای اجراء به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی می‌رسد تا در صورتی که آنها را بر خلاف قوانین بیابد با ذکر دلیل برای تجدید نظر به هیأت وزیران بفرستد.

اصل یکصد و شصت و نهم (قانون اساسی): هیچ فعل یا ترک فعلی به استناد قانونی که بعد از آن وضع شده است جرم محسوب نمی‌شود.

اصل یکصد و هفتاد و سوم (قانون اساسی): به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین یا واحدها یا آیین‌نامه‌های دولتی و احقاق حقوق آنها، دیوانی به نام دیوان عدالت اداری زیر نظر رئیس قوه قضائیه تأسیس می‌گردد.

۷. ثبوت: قرار گرفتن، استوار شدن، پایداری، استقرار، مداومت.

موادی از قانون مدنی

ماده ۱۰ (قانون مدنی): قراردادهای خصوصی نسبت به کسانی که آن را منعقد نموده‌اند در صورتی که مخالف صریح قانون نباشد نافذ^۸ است.

ماده ۱۳۰ (قانون مدنی): کسی حق ندارد خانه خود را به فضای خانه همسایه بدون اذن او خروجی بدهد و اگر بدون اذن خروجی بدهد ملزم به رفع آن خواهد بود.

ماده ۱۳۳ (قانون مدنی): کسی نمی‌تواند از دیوار خانه خود به خانه همسایه در باز کند اگر چه دیوار ملک مختصی او باشد لیکن می‌تواند از دیوار مختصی خود روزنه^۹ یا شبکه باز کند و همسایه حق منع او را ندارد ولی همسایه می‌تواند جلو روزنه و شبکه دیوار بکشد یا پرده بیاویزد که مانع رویت شود.

ماده ۱۷۵ (قانون مدنی): اگر کسی در ملک غیر، دفینه پیدا نماید باید به مالک اطلاع دهد اگر مالک زمین مدعی مالکیت دفینه شد و آن را ثابت کرد دفینه به مدعی مالکیت تعلق می‌گیرد.

ماده ۱۸۳ (قانون مدنی): عقد عبارت است از این که یک یا چند نفر در مقابل یک یا چند نفر دیگر تعهد بر امری نمایند و مورد قبول آنها باشد.

ماده ۱۸۴ (قانون مدنی): عقود و معاملات به اقسام ذیل منقسم می‌شوند: لازم، جائز، خیاری، منجز و معلق.

ماده ۱۸۵ (قانون مدنی): عقد لازم آن است که هیچ یک از طرفین معامله حق فسخ آن را نداشته‌باشد مگر در موارد معینه.

ماده ۱۸۶ (قانون مدنی): عقد جائز آن است که هر یک از طرفین بتواند هر وقتی بخواهد فسخ کند.

ماده ۱۸۸ (قانون مدنی): عقد خیاری آن است که برای طرفین یا یکی از آنها یا برای ثالثی اختیار فسخ باشد.

ماده ۱۸۹ (قانون مدنی): عقد منجز آن است که تأثیر آن بر حسب انشای موقوف به امر دیگری نباشد و الاً معلق خواهد بود.

۸. نافذ: تأثیرگذار، دارای نفوذ، امر و فرمان مطاع، روا، نفوذکننده، درگذرنده.

۹. روزنه: سوراخ، رخنه، باجه، پنجره.

ماده ۱۹۰ (قانون مدنی): برای صحت هر معامله شرایط ذیل اساسی است:

- ۱) قصد طرفین و رضای آنها.
 - ۲) اهلیت طرفین.
 - ۳) موضوع معین که مورد معامله باشد.
 - ۴) مشروعیت جهت معامله.
- ماده ۱۹۱ (قانون مدنی): عقد محقق می‌شود به قصد انشاء به شرط مقرون بودن به چیزی که دلالت بر قصد کند.
- ماده ۱۹۲ (قانون مدنی): در مواردی که برای طرفین یا یکی از آنها تلفظ ممکن نباشد، اشاره که مبین قصد و رضا باشد کافی خواهد بود.
- ماده ۱۹۳ (قانون مدنی): انشاء معامله ممکن است به وسیله عملی که مبین قصد و رضا باشد مثل قبض و اقباض^{۱۰} حاصل گردد مگر در مواردی که قانون استثناء کرده باشد.
- ماده ۱۹۴ (قانون مدنی): الفاظ و اشارات و اعمال دیگر که متعاملین به وسیله آن انشاء معامله می‌نمایند باید موافق باشد به نحوی که احد طرفین همان عقدی را قبول کند که طرف دیگر قصد انشاء او را داشته باشد و الا معامله باطل خواهد بود.
- ماده ۱۹۵ (قانون مدنی): اگر کسی در حال مستی یا بی‌هوشی یا در خواب معامله نماید آن معامله به واسطه فقدان قصد باطل است.
- ماده ۱۹۶ (قانون مدنی): کسی که معامله می‌کند آن معامله برای خود آن شخص محسوب است مگر اینکه در موقع عقد خلاف آن را تصریح نماید یا بعد خلاف آن ثابت شود معذک ممکن است در ضمن معامله که شخص برای خود می‌کند تعهدی هم به نفع شخص ثالثی بنماید.
- ماده ۲۰۷ (قانون مدنی): ملزم شدن شخص به انشاء معامله به حکم مقامات صالحه قانونی اکراه محسوب نمی‌شود.
- ماده ۲۱۴ (قانون مدنی): مورد معامله باید مال یا عملی باشد که هر یک از متعاملین تعهد تسلیم یا ایفاء آن را می‌کند.
- ماده ۲۱۵ (قانون مدنی): مورد معامله باید مالکیت داشته و متضمن منفعت عقلائی مشروع باشد.

۱۰. اقباض: به تصرف در آوردن، داد و ستد قبض در معاملات، قبض دادن و قبض گرفتن.

ماده ۲۱۸ (قانون مدنی): هر گاه معلوم شود که معامله با قصد فرار از دین به طور صوری انجام شده آن معامله باطل است.

ماده ۲۱۹ (قانون مدنی): عقودی که بر طبق قانون واقع شده باشد بین متعاملین و قائم مقام آنها لازم‌الاتباع^{۱۱} است مگر اینکه به رضای طرفین اقاله^{۱۲} یا به علت قانونی فسخ شود.

ماده ۲۲۱ (قانون مدنی): اگر کسی تعهد اقدام به امری را بکند یا تعهد نماید که از انجام امری خودداری کند در صورت تخلف مسئول خسارت طرف مقابل است مشروط بر اینکه جبران خسارت تصریح شده و یا تعهد عرفاً به منزله تصریح باشد و یا بر حسب قانون، موجب ضمان باشد.

ماده ۲۲۳ (قانون مدنی): هر معامله که واقع شده باشد محمول^{۱۳} بر صحت است مگر اینکه فساد آن معلوم شود.

ماده ۲۲۶ (قانون مدنی): در مورد عدم ایفای تعهدات از طرف یکی از متعاملین، طرف دیگر نمی‌تواند ادعای خسارت نماید. مگر اینکه برای ایفای تعهد مدت معینی مقرر شده، و مدت مزبور منقضی شده باشد و اگر برای ایفای تعهد مدتی مقرر نبوده طرف وقتی می‌تواند ادعای خسارت نماید که اختیار موقع انجام با او بوده و ثابت نماید که انجام تعهد را مطالبه کرده است.

ماده ۲۲۷ (قانون مدنی): متخلف از انجام تعهد وقتی محکوم به تأدیه خسارت می‌شود که نتواند ثابت نماید که عدم انجام به واسطه علت خارجی بوده است که نمی‌توان مربوط به او نمود.

ماده ۲۲۸ (قانون مدنی): در صورتی که موضوع تعهد تأدیه وجه نقدی باشد حاکم می‌تواند با رعایت ماده ۲۲۱ مدیون را به جبران خسارت حاصله از تأخیر تأدیه دین محکوم نماید.

ماده ۲۳۰ (قانون مدنی): اگر در ضمن معامله شرط شده باشد که در صورت تخلف متخلف مبلغی به عنوان خسارت تأدیه نماید حاکم نمی‌تواند او را به بیشتر یا کمتر از آنچه که ملزم شده است محکوم کند.

ماده ۱۳۰۱ (قانون مدنی): امضائی که در روی نوشته یا سندی باشد بر ضرر امضاءکننده دلیل است.

۱۱. لازم‌الاتباع: همان معنی لازم‌الاجرا را می‌دهد در مسایل حقوقی و قضایی.

۱۲. اقاله: بر هم زدن، فسخ کردن معامله با رضایت.

۱۳. محمول: گمان کرده شده.